

Afdækning af litteracitet

.....
Tekst- og opgavesamling B

Fransk

Til elever, der læser og skriver på
fransk som stærkeste sprog

Introduktion

Denne tekst- og opgavesamling anvendes sammen med samtaleark, Spor B.

Tekst- og opgavesamlingen indeholder **tre tekster**:

- Tekst 1: Løven og ræven
- Tekst 2: Skorpionen – et spindeldyr med brod
- Tekst 3: Søvn

Materialet til hver tekst består af **tre dele**:

1. Selve teksten
2. Elevens svarark med spørgsmål til teksten
3. Rettevejledning til tekstens spørgsmål.

Information om **valg af tekst** til eleven finder du i **samtaleark B**.

Anvendelse af tekst- og opgavesamling

Print tekst, elevens svarark og rettevejledning enkelt-sidet og i farver. Giv eleven teksten og elevens svarark og hav selv rettevejledningen liggende foran dig, mens eleven læser teksten og løser opgaverne, så du løbende kan notere elevens svar.

Giv gerne tolken kopier af tekster og elevens svarark, både på dansk og på elevens sprog.

Instruktionerne til, hvordan du gennemfører opgaverne i forbindelse med teksterne, finder du i samtalearket til Spor B.

Skriv elevens svar på opgaverne i dette materiale. Vær opmærksom på, at svarfelterne, f.eks. "Ja" og "Nej", kommer i en anden rækkefølge på elevens svarark, hvis der er tale om et sprog med læseretning fra højre til venstre.

Om oversættelserne

I nogle tilfælde bruges forskellige variationer af det samme sprogs skriftsprog i forskellige lande eller i forskellige

dele af et land. Hvis der findes et officielt standardskriftsprog, er dette anvendt i oversættelserne af de tre tekster.

Tekst 1: "Løven og ræven"**Le lion et le renard**

Le lion était couché dans sa grotte.

Il y était couché jour et nuit.

On l'entendait juste pousser de petits rugissements fatigués.

– Il est malade, pensaient les autres animaux qui avaient de la pitié pour lui.

Ils sont allés un par un dans la grotte du lion avec de petits cadeaux.

Mais le renard n'est pas entré.

Le lion a demandé d'une voix douce :

– Pourquoi n'entres-tu pas, mon ami ? Tous les autres sont venus ici.

– J'avais l'intention d'entrer, dit le renard, mais j'ai vu les traces de pas et j'ai pris peur. Toutes les traces mènent vers ta grotte, mais aucune trace ne sort de la grotte. C'est pourquoi je préfère rester dehors.

Billede: I-K. Eriksson.

Tekst: K. Aronsson & S. Ottosson, Min läsebok. 1993. Bearbejdet.

Tekst 1: "Løven og ræven" - Elevens svarark**Questions sur "Le lion et le renard"**

Réponds **Oui** ou **Non** aux questions suivantes concernant le texte.

Oui   Non

1. Le lion était-il dans sa grotte tout le temps ?
2. Le renard est-il allé chez le lion ?
3. Le renard a-t-il donné des cadeaux au lion ?
4. Le lion avait-il mangé les autres animaux ?

Réponds aux questions suivantes à l'oral.

5. Avec tes propres mots, peux-tu expliquer de quoi parle le texte ?
6. Crois-tu que le lion était malade ? Peux-tu justifier ta réponse ?
7. Le renard a-t-il été plus intelligent que les autres animaux ? Peux-tu justifier ta réponse ?
8. Crois-tu qu'on peut apprendre quelque chose de cette histoire ? Peux-tu justifier ta réponse ?

Tekst 1: "Løven og ræven" - Rettevejledning

Teksttype: Skønlitterær, fortællende tekst (fabel).

Billedet kan fremme fortolkningen af den implicite information i teksten. For at forstå historien, må læseren være i stand til at læse mellem linjerne. Fablens morale udtrykkes ikke i teksten.

Lukkede spørgsmål

Eleven svarer ved at krydse af i sit svarark.

Læseproces		Spørgsmål til eleven	Facit		Elevens svar	
			Ja	Nej	Ja	Nej
1	På linjerne	Var løven i sin grotte hele tiden?	X		☐	☐
2	På linjerne	Gik ræven ind til løven?		X	☐	☐
3	Mellem linjerne	Gav ræven løven gaver?		X	☐	☐
4	Mellem linjerne	Havde løven ædt de andre dyr?	X		☐	☐

Kommentarer:

Genfortælling

5. Kan du, med dine egne ord, kort fortælle, hvad teksten handler om?

Kommentarer:

Åbne spørgsmål

Formålet med de åbne spørgsmål er at afdække elevens evne til at argumentere ud fra teksten. Hvis eleven ikke selv motiverer sit svar, er det vigtigt at stille opfølgende spørgsmål.

Spørgsmålene stilles og besvares mundtligt.

6. (Mellem linjerne) Tror du, at løven var syg? Hvordan kom du frem til det?

Kommentarer:

7. (Mellem linjerne) Var ræven klogere end de andre dyr? Kan du fortælle, hvordan du kom frem til det?

Kommentarer:

8. Tror du, man kan lære noget af den her fortælling? Kan du fortælle, hvordan du kom frem til det?

Kommentarer:

Opgørelse

Eleven viser forståelse for tekstens indhold ved at:	Ja	Delvist	Nej
Svare på spørgsmål på linjerne	☐	☐	☐
Svare på spørgsmål mellem linjerne	☐	☐	☐
Svare på spørgsmål bag linjerne	☐	☐	☐
Genfortælle hovedtræk	☐	☐	☐
Ræsonnere og motivere egne holdninger til teksten	☐	☐	☐
Afvejet bedømmelse:	Ja	Delvist	Nej
Samlet set viser eleven grundlæggende forståelse for teksten	☐	☐	☐

Øvrige kommentarer om elevens læsning:

Tekst 2: "Skorpionen - et spindeldyr med brod"

Le scorpion : un animal de la famille des araignées

Ce n'est pas une bonne idée de mettre ses doigts dans les petits trous dans les murs ou entre des pierres dans les régions chaudes. Il faut aussi secouer ses chaussures quand elles sont longtemps restées vides. Elles ne sont peut-être plus vides du tout. Car les scorpions n'aiment pas la lumière et préfèrent se cacher dans des trous ou d'autres endroits sombres pendant la journée. Les scorpions vivent dans les pays chauds de par le monde, mais on les voit rarement.

Piquer à mort sa proie

Les scorpions peuvent être vraiment venimeux, même si la plupart des espèces ne sont pas mortelles pour l'homme. Ils font entre un et vingt centimètres de long, en fonction de leur espèce, et tous ont un dard empoisonné au bout de leur queue. Quand un scorpion est sur le point de tuer une proie, il replie sa queue au-dessus de son dos et pique sa proie qu'il tient fermement entre ses pinces. Un scorpion qui a peur tourne rapidement autour de son ennemi pour garder toujours son dard pointé dans sa direction.

Les scorpions chassent des grandes araignées et d'autres insectes la nuit. Ils avancent à tâtons avec leurs pinces, attrapent leur proie et la tuent avec leur dard.

Fotografi: Wikimedia Commons.
Tekst: K. Åström, Boken om världen. 2001.

Tekst 2: "Skorpionen - et spindeldyr med brod" - Elevens svarark**Questions sur "Le scorpion"**

Réponds **Oui** ou **Non** aux questions suivantes concernant le texte.

Oui Non

1. Les scorpions aiment-ils l'obscurité ?
2. *Tous* les scorpions peuvent-ils tuer des hommes ?
3. Toutes les espèces de scorpion sont-elles aussi grandes les unes que les autres ?
4. Le scorpion attrape-t-il sa proie avec ses pinces ?

Réponds à la questions suivante à l'oral.

5. Avec tes propres mots, peux-tu expliquer de quoi parle le texte ?
6. Dans le texte sur le scorpion il est écrit qu'il faut secouer ses chaussures. Pourquoi penses-tu qu'il faut le faire ? Peux-tu justifier ta réponse ?

Tekst 2: "Skorpionen - et spindeldyr med brod" - Rettevejledning

Teksttype: Beskrivende faktatekst.

Billedet kan skabe en vis forforståelse. Informationen i teksten er primært udtrykt eksplicit, men det kræver, at elever læser mellem linjerne for at kunne besvare de åbne spørgsmål. Teksten indeholder nogle emnespecifikke ord.

Lukkede spørgsmål

Eleven svarer ved at krydse af i sit svarark.

Læseproces		Spørgsmål til eleven	Facit		Elevens svar	
			Ja	Nej	Ja	Nej
1	På linjerne	Kan skorpioner lide mørke?	X		☐	☐
2	På linjerne	Kan alle skorpioner slå mennesker ihjel?		X	☐	☐
3	På linjerne	Er alle skorpionarter lige store?		X	☐	☐
4	På linjerne	Fanger skorpionen sit bytte med kløerne?	X		☐	☐

Kommentarer:

Spørgsmålene 5-6 stilles og besvares mundtligt.

Genfortælling

5. Kan du, med dine egne ord, kort fortælle, hvad teksten handler om?

Kommentarer:

Åbent spørgsmål

Formålet med det åbne spørgsmål er at afdække elevens evne til at argumentere ud fra teksten. Hvis eleven ikke selv motiverer sit svar, er det vigtigt at stille opfølgende spørgsmål.

6. (Mellem linjerne) I teksten om skorpionen står der, at man bør ryste sine sko. Hvorfor tror du, at man bør gøre det? Kan du fortælle, hvorfor du tror det?

Kommentarer:

Opgørelse

Eleven viser forståelse for tekstens indhold ved at:	Ja	Delvist	Nej
Svare på spørgsmål på linjerne	☐	☐	☐
Svare på spørgsmål mellem linjerne	☐	☐	☐
Genfortælle hovedtræk	☐	☐	☐
Ræsonnere og motivere egne holdninger til teksten	☐	☐	☐
Afvejet bedømmelse:	Ja	Delvist	Nej
Samlet set viser eleven grundlæggende forståelse for teksten	☐	☐	☐

Øvrige kommentarer om elevens læsning:

Tekst 3: "Søvn"

Le sommeil

Les hommes, comme les animaux, ont tous besoin de dormir. Mais pourquoi? Même les chercheurs n'ont pas la réponse à cette question. Pas plus qu'ils ne savent ce qui se passe quand on dort. Mais il n'y a aucun doute sur le fait que nous avons besoin de dormir. Si nous étions privés de sommeil, nous mourrions.

Le sommeil est une sorte de repos. Si ce n'est que tu ne remarques pas ce qui se passe autour de toi. En quelque sorte, on peut dire que l'on est inconscient quand on dort. Mais pas au point de ne pas pouvoir être réveillé.

Le cycle du sommeil

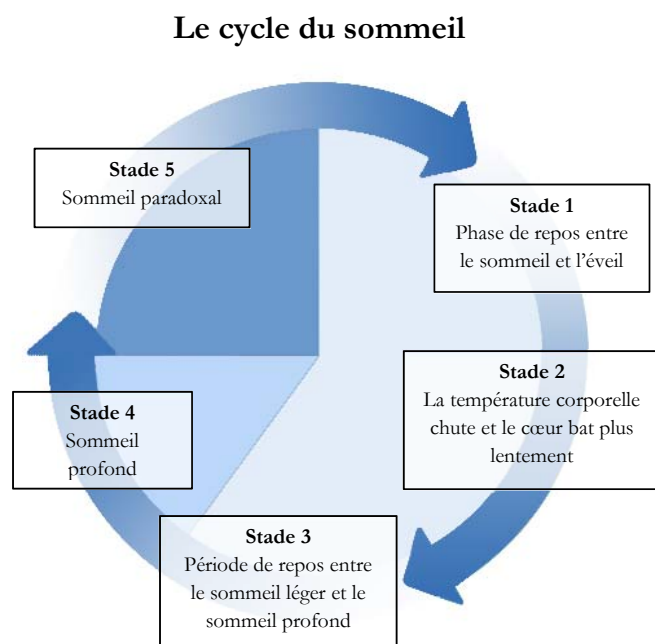
Le sommeil se décompose en cycles successifs d'environ 90 minutes. Chaque cycle de sommeil comprend cinq stades différents (voir le diagramme sur le cycle du sommeil).

Le sommeil paradoxal et le sommeil profond

On appelle le cinquième stade le sommeil paradoxal. Pendant cette phase, les yeux bougent rapidement et c'est alors que nous rêvons. Le sommeil paradoxal est superficiel, ce qui veut dire que nous ne dormons pas profondément. Le sommeil paradoxal revient toutes les 90 minutes et représente environ un quart d'une période de sommeil. Le sommeil profond constitue un autre stade. C'est à ce moment que le corps récupère et que nous améliorons notre capacité à apprendre de nouvelles choses. Pendant le sommeil profond, les connaissances sont consolidées, de sorte qu'elles s'ancrent plus facilement dans notre mémoire.

Rattraper le sommeil perdu

Il est tentant de croire que, si tu restes debout très tard un jour, tu dois dormir deux fois plus longtemps la nuit suivante. Mais ce n'est pas vrai. Le corps peut assez facilement rattraper le sommeil perdu. Quand tu n'as pas dormi suffisamment, tu compenses en dormant plus profondément.

Tekst 3: "Søvn" - Elevens svarark

Questions sur "Le sommeil"

Quelles affirmations correspondent à ce qui est écrit dans le texte à propos du sommeil ?
Fais une croix dans la case correspondant à Oui ou Non à côté de chaque affirmation.

Oui   Non

1. Les chercheurs savent pourquoi nous avons besoin de sommeil.
2. Pendant le sommeil paradoxal, on dort de manière superficielle.
3. Nous rêvons pendant la majeure partie de la nuit.
4. Il est plus simple d'être réveillé avant le sommeil paradoxal qu'après le sommeil paradoxal.

Complète la phrase suivante en mettant une croix dans la case qui correspond à la bonne réponse. Tu ne peux faire qu'une seule croix.

5. Si l'on n'a pas assez dormi une ou deux nuits...

- A   il faut dormir deux fois plus la nuit suivante pour rattraper le sommeil perdu.
B   le corps peut compenser en dormant plus profondément la nuit suivante.
C   il faut aller se coucher plus tôt la nuit suivante pour rattraper le sommeil perdu.

Réponds à la question suivante à l'oral.

6. Avec tes propres mots, peux-tu expliquer brièvement de quoi parle le texte ?

Tekst 3: "Søvn" - Rettevejledning

Teksttype: Forklarende faktatekst.

Diagrammet viser søvncyklussens forløb og fordelingen mellem de forskellige søvnstadier. Teksten indeholder flere emnespecifikke ord. Teksten kan forstås uden diagrammet, men spørgsmål 3 og 4 kræver, at eleven kan læse diagrammet og drage en konklusion på baggrund af informationen.

Lukkede spørgsmål

Eleven svarer ved at krydse af i sit svarark.

Læseproces		Spørgsmål til eleven	Facit		Elevens svar	
			Ja	Nej	Ja	Nej
1	På linjerne	Forskere ved, hvorfor mennesker har brug for søvn		X	☐	☐
2	På linjerne	Under drømmesøvnen sover man overfladisk	X		☐	☐
3	På linjerne	Vi drømmer størstedelen af natten		X	☐	☐
4	Mellem linjerne	Det er lettere at blive vækket før drømmesøvnen end efter drømmesøvnen		X	☐	☐
5	På linjerne	Hvis man har sovet for lidt en eller to nætter...				
		A. har man brug for at sove dobbelt så meget den næste nat, for at indhente søvnen.				☐
		B. kan kroppen kompensere for det ved at sove dybere den næste nat.		X		☐
		C. må man gå i seng ekstra tidligt den næste aften, for at indhente den tabte søvn.				☐

Kommentarer:

Genfortælling

Spørgsmål 6 stilles og besvares mundtligt.

6. Kan du, med dine egne ord, kort fortælle, hvad teksten handler om?

Kommentarer:

Opgørelse

Eleven viser forståelse for tekstens indhold ved at:	Ja	Delvist	Nej
Svare på spørgsmål på linjerne	☐	☐	☐
Svare på spørgsmål mellem linjerne	☐	☐	☐
Genfortælle hovedtræk	☐	☐	☐
Ræsonnere og motivere egne holdninger til teksten	☐	☐	☐
Afvejet bedømmelse:	Ja	Delvist	Nej
Samlet set viser eleven grundlæggende forståelse for teksten	☐	☐	☐

Øvrige kommentarer om elevens læsning: